

УДК 339.9

DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2023-3-6>

Георгій Олександрович КОВБАТЮК,

асистент кафедри теоретичної та прикладної економіки,

Державний університет інфраструктури та технологій

ORCID ID: [0000-0001-8140-4506](https://orcid.org/0000-0001-8140-4506)

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано досвід економічного зростання економіки Республіки Корея після військових конфліктів та обґрунтовано можливість його використання для відбудови економіки України. Його застосування може допомогти Україні у післявоєнній відбудові та дати поштовх у розвиненні технологічної та економічно потужної держави. Досліджено історичний та економічний аспекти розвитку Республіки Корея в різні періоди часу, хронологія яких обумовлена військовими конфліктами.

Визначено, що після корейської війни для надання економічної допомоги Південній Кореї було створено Агентство ООН з реконструкції Кореї (UNKRA), більшу частину коштів якого надали США. Діяльність UNKRA припинилася в 1958 році, але надзвичайна допомога ООН та допомога від інших міжнародних добровільних організацій продовжувалася. Головним ключовим фактором успішної відбудови Південної Кореї стало далекоглядне керівництво, яке прийшло після війни і реалізувало низку амбітних планів економічного розвитку, відомих як «Диво на річці Хан». Ці плани передбачали розвиток індустріалізації, зростання за рахунок експорту та розвитку освіти. Уряд впроваджував політику, спрямовану на відбудову інфраструктури країни, відродження промисловості та розвиток людського капіталу. Були залучені іноземні інвестиції, створено експортно-орієнтовані галузі та відбувся розвиток культури інновацій і підприємництва, що заклало основу для економічної трансформації країни й проклало шлях до її майбутнього успіху.

Відбудова економіки Південної Кореї, яка перетворилася у високотехнологічну індустріальну державу, є яскравим прикладом ефективної економічної політики і заслуговує на уважне вивчення з боку України. Особливої актуальності цьому надає той факт, що на

сьогодні Республіка Корея є активним гравцем у глобальному економічному і політичному просторі і досягла значних результатів в цьому напрямі розвитку. Досвід Південної Кореї надає цінну інформацію для країн, які прагнуть подолати виклики післявоєнної відбудови та досягти сталого розвитку.

Ключові слова: розвиток, економічне зростання, Республіка Корея, відбудова економіки, досвід, трансформація.

George KOVBATIUK

Assistant of Department of Theoretical and Applied Economics,
State University of Infrastructure and Technologies

REPUBLIC OF KOREA: PECULIARITIES OF DEVELOPMENT AND EXPERIENCE FOR UKRAINE

The article analyzes the experience of economic growth in the Republic of Korea after military conflicts and substantiates the possibility of using it to rebuild Ukraine's economy. Its application can help Ukraine in its post-war reconstruction and give impetus to the development of a technologically and economically powerful state. The historical and economic aspects of the development of the Republic of Korea in different periods of time, the chronology of which is conditioned by military conflicts, are investigated.

It has been determined that after the Korean War, the United Nations Korean Reconstruction Agency (UNKRA) was established to provide economic assistance to South Korea, with most of the funds provided by the United States. UNKRA's activities ceased in 1958, but emergency assistance from the UN and other international voluntary organizations continued. The main key factor in South Korea's successful reconstruction was the visionary leadership that emerged after the war and implemented a series of ambitious economic development plans known as the «Han River Miracle». These plans included industrialization, export-led growth, and education. The government implemented policies aimed at rebuilding the country's infrastructure, reviving industry, and developing human capital. Foreign investments were attracted, export-oriented industries were created, and a culture of innovation and entrepreneurship was developed, which laid the foundation for the country's economic transformation and paved the way for its future success.

The rebuilding of South Korea's economy, which has become a high-tech industrial power, is a vivid example of effective economic policy and deserves careful study by Ukraine. This is especially true given the fact that today the Republic of Korea is an active player in the global economic and political space and has achieved significant results in this area of development. The experience of South Korea provides valuable information for countries seeking to overcome the challenges of post-war reconstruction and achieve sustainable development.

Keywords: *development, economic growth, Republic of Korea, economic recovery, experience, transformation.*

Постановка проблеми. Під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну та найбільшого військового конфлікту з часів Другої світової війни у Європі, уже зараз постає питання відновлення України. Тому актуальним є вивчення аналогічного досвіду інших країн. Яскравим прикладом успішної відбудови економіки та активного економічного зростання є досвід Південної Кореї до та після Корейської війни. Його застосування може допомогти Україні у післявоєнній відбудові та дати поштовх у розвиненні технологічної та економічно потужної держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Велика кількість наукових праць присвячена стану та розвитку відносин між Україною та Республікою Корея. Авторами праць цього напрямку є В. Венгер [1], В. Мармазов [2], Л. Недбай [3], М. Заїнчковська [4] та інші науковці.

Також цією проблематикою займаються цілі колективи науково-дослідних установ, результати досліджень яких знаходять своє відображення у аналітичних доповідях [5, 6].

Автор статті ж робить акцент саме на досвіді Республіки Корея, що був здобутий у повоєнний період та привів до вражаючих результатів, що обумовлює необхідність подальшого вивчення цього питання.

Метою статті є аналіз досвіду економічного зростання економіки Республіки Корея після військових конфліктів та можливість його використання для відбудови економіки України.

Викладення основного матеріалу дослідження. Оскільки питання відбудови України є актуальним вже зараз, доцільно вивчити досвід країн, які вже опинялися в стані необхідності повного відновлення економіки. На думку автора, цінним є досвід

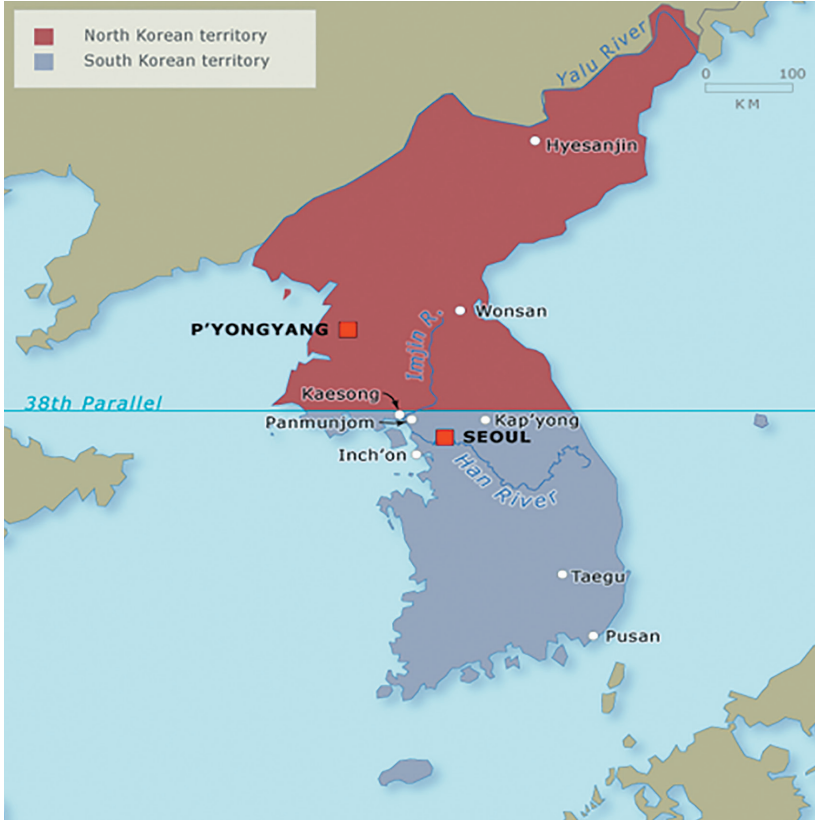
Республіки Корея, яка сьогодні являє собою розвинену державу і займає 12 місце в світі за обсягом ВВП [7].

До Корейської війни (1950 – 1953) Корея була єдиною країною, що перебувала під японським колоніальним пануванням з 1910 по 1945 рік. Більшість корейців були селянами, які займалися сільським господарством. Під час японського колоніального панування корейський народ зазнавав утисків і придушення своєї культури та ідентичності. Японська влада проводила політику, спрямовану на асиміляцію корейців у японське суспільство та придушення будь-яких форм корейського націоналізму. Корейців змушували приймати японські імена, розмовляти японською мовою, піддавали суворому контролю та нагляду. Незважаючи на суворі умови, корейський народ підтримував свою культурну спадщину і таємно займався діяльністю, спрямованою на збереження мови, традицій і національної ідентичності. Виникли корейські рухи за незалежність, які прагнули звільнити Корею від японського панування [8].

До Корейської війни Південна Корея була переважно аграрним суспільством зі слабкою економікою. Країна стикалася зі значними проблемами і вважалася однією з найбідніших країн світу. Під час японського колоніального періоду (1910 – 1945) корейська економіка зазнавала жорсткої експлуатації з боку японської влади, причому ресурси та робоча сила йшли, насамперед, на користь Японії. Корейських фермерів часто змушували працювати на землях, які належали Японії, що призводило до зниження продуктивності сільського господарства та обмежувало можливості для економічного розвитку. Після Другої світової війни, з поразкою Японії, Корея була звільнена від японського колоніального панування. Однак країна була розділена вздовж 38-ї паралелі (рис. 1) на дві окремі окупаційні зони: північну частину контролював Радянський Союз, а південну – Сполучені Штати. Цей поділ заклав основу для подальшої Корейської війни [9].

Після здобуття незалежності від японського колоніального панування у 1945 році перед Південною Кореєю постало складне завдання відбудови та відновлення після руйнувань, спричинених десятиліттями японського гноблення та розрухи Другої світової війни. Інфраструктура країни була серйозно пошкоджена, а основних ресурсів не вистачало. У післявоєнний період Південна Корея переживала високу інфляцію, нестачу продовольства та

економічну нестабільність. Перед урядом постало завдання налагодити стабільну економіку та покращити умови життя населення [9].

Рис. 1. Поділ Кореї за 38 паралеллю

Джерело: [9]

До початку Корейської війни Південна Корея під впливом США почала розбудовувати свій уряд та інфраструктуру. Країна пережила швидку індустріалізацію та економічний розвиток, зосередившись на таких секторах як виробництво, текстиль та сільське господарство. Уряд впроваджував різні політики для сприяння економічному зростанню, залучення іноземних інвестицій

та розвитку експортно-орієнтованих галузей. У соціальному плані обидві частини Кореї зіткнулися з проблемами відбудови та подолання наслідків колоніалізму та війни. Докладалися зусилля для покращення освіти, охорони здоров'я та умов життя населення. Незважаючи на початкові труднощі, Південна Корея поступово переживала економічний прогрес у роки, що передували Корейській війні. Сільськогосподарський та промисловий сектори країни почали відновлюватися, підвищився рівень життя, покращився доступ до освіти та охорони здоров'я. Однак, Корейська війна, яка розпочалася в 1950 році, принесла Південній Кореї подальше спустошення, що призвело до значного економічного спаду та людських страждань. Війна ще більше виснажила ресурси та інфраструктуру країни, що вимагало значних зусиль з реконструкції в наступні роки після конфлікту [9].

Корейська війна почалася 25 червня 1950 року, коли комуністична Північна Корея вторглася до Південної Кореї. Ідеологічний розрив між комунізмом і капіталізмом відігравав вирішальну роль. Північна Корея під керівництвом Кім Ір Сена та за підтримки Радянського Союзу і Китаю прагнула об'єднати Корейський півострів під комуністичним режимом. Південна Корея на чолі з Сін Маном Рі та за підтримки Сполучених Штатів прагнула створити демократичне та капіталістичне суспільство. Прикордонні сутички та вторгнення між Північною та Південною Кореєю призвели до ескалації напруженості. Обидві сторони вдавалися до провокацій і нападів через 38-му паралель, розпалюючи ворожнечу [8].

Війна тривала три роки і один місяць і завершилася там де і почалася на 38-й паралелі. Призвела до приблизно 4000000 жертв, включаючи цивільне населення. Втрати Південної Кореї склали близько 1313000 (1млн цивільних); комуністичні втрати оцінюються в 2500000 (в тому числі 1 млн цивільних). Під час війни було зруйновано дві п'ятих промислових об'єктів Кореї, а третина житлових будинків була спустошена [10].

Війна закінчилася угодою про перемир'я в 1953 році, а не мирним договором, внаслідок чого Корейський півострів технічно все ще перебував у стані війни. Демілітаризована зона була створена вздовж 38-ї паралелі, що розділяє Північну і Південну Корею. Війна завдала значної шкоди інфраструктурі, промисловості та сільському господарству у Південній Кореї. Для відновлення економіки зруйнованих війною країн були необхідні зусилля з відбу-

дови. Війна, по суті, закріпила поділ між Північною та Південною Кореєю, що призвело до тривалого політичного та ідеологічного розмежування. Обидві країни розвинули різні політичні системи: Північна Корея стала комуністичним режимом, а Південна Корея прийняла капіталістичну і демократичну систему [11].

Після війни для надання економічної допомоги Південній Кореї було створено Агентство ООН з реконструкції Кореї (UNKRA), більшу частину коштів якого надали США. Діяльність UNKRA припинилася в 1958 році, але надзвичайна допомога ООН та допомога від інших міжнародних добровільних організацій продовжувалася [10]. Завдяки далекоглядному керівництву, стратегічній політиці та стійкості свого народу Південна Корея зазнала значних перетворень, ставши одним із найуспішніших прикладів післявоєнної відбудови в історії. Розглянемо фактори, які сприяли післявоєнній відбудові Південної Кореї, та висвітлимо уроки, які можна винести з її успішного шляху.

Одним із ключових факторів успішної відбудови Південної Кореї стало далекоглядне керівництво, яке прийшло після війни. Президент Пак Чон Хі, який прийшов до влади в 1961 році, реалізував низку амбітних планів економічного розвитку, відомих як «Диво на річці Хан». Ці плани наголошували на індустріалізації, зростанні за рахунок експорту та розвитку освіти. Під керівництвом президента Пака Південна Корея залучила іноземні інвестиції, створила експортно-орієнтовані галузі та сприяла розвитку культури інновацій та підприємництва. Його довгострокове бачення заклало основу для економічної трансформації країни та проклало шлях до її майбутнього успіху [12].

Стратегічна політика відіграла важливу роль у післявоєнній відбудові Південної Кореї. Уряд впроваджував політику, спрямовану на відбудову інфраструктури країни, відродження промисловості та розвиток людського капіталу. Величезні інвестиції були спрямовані на будівництво доріг, мостів, шкіл і лікарень, що створило міцний фундамент для економічного зростання. Уряд також надавав підтримку і стимули таким галузям, як текстильна, електронна та автомобільна промисловість, щоб вони могли процвітати і конкурувати на світовому ринку. Ця політика була спрямована на розвиток ключових галузей, просування експорту та залучення іноземних інвестицій, що стало вирішальним фактором економічного зростання та відновлення Південної Кореї. Крім того, стій-

кість і рішучість південнокорейського народу відіграли важливу роль у післявоєнній відбудові країни. Перед обличчям труднощів і обмежених ресурсів корейський народ продемонстрував сильну трудову етику, відданість освіті та колективний дух наполегливості. Вони усвідомили цінність наполегливої праці, старанно сприяючи відновленню та розвитку країни. Наголос на освіті та прагненні до знань відіграв вирішальну роль у забезпеченні населення необхідними навичками для стимулювання економічного зростання та інновацій. Дух стійкості та рішучості, який продемонстрував південнокорейський народ, став рушійною силою післявоєнного успіху країни [12].

Успішна післявоєнна відбудова Південної Кореї містить цінні уроки для інших країн, які стикаються зі схожими викликами, особливо для України на даний момент. Перш за все, далекоглядне лідерство має вирішальне значення для формування довгострокового бачення та реалізації стратегічних планів розвитку. По-друге, стратегічна політика, яка надає пріоритет розвитку інфраструктури, відродженню промисловості та розвитку людського капіталу, є важливою для сталого зростання. Нарешті, стійкість і рішучість людей є життєво важливими для подолання викликів і досягнення прогресу [13].

Ключові аспекти післявоєнної відбудови Південної Кореї наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Ключові аспекти післявоєнної відбудови Південної Кореї

Сфера	Сутність та характеристика
Економічна політика	Південна Корея реалізувала низку економічних заходів, спрямованих на сприяння індустріалізації та експортно-орієнтованому зростанню. Уряд зосередився на розвитку ключових галузей, таких як текстильна, металургійна, хімічна та електронна промисловість. Пропонували стимули для іноземних інвестицій та надавали підтримку вітчизняним галузям промисловості через субсидії та розвиток інфраструктури.
Земельна реформа	Уряд запровадив земельну реформу, щоб вирішити питання нерівності та забезпечити можливість для розвитку сільського господарства. Великі маєтки були розпайовані та перерозподілені між фермерами, що дозволило підвищити продуктивність сільського господарства та розвиток сільських територій.

Закінчення таблиці 1

Сфера	Сутність та характеристика
Освіта та людський капітал	Визнаючи важливість освіти для довгострокового розвитку, Південна Корея зробила значні інвестиції у свою систему освіти. Було розширено доступ до початкової та середньої освіти, а також створено вищі навчальні заклади. Такий акцент на освіті допоміг виховати кваліфіковану робочу силу і сприяв технологічному прогресу.
Експортно-орієнтоване зростання	Південна Корея зосередилася на розширенні свого експортного ринку, виробляючи якісні товари за конкурентними цінами. Вона використовувала свої трудові галузі і поступово перейшла до більш складних галузей, таких як автомобілебудування, електроніка та суднобудування. Така експортно-орієнтована стратегія сприяла економічному зростанню та формуванню валютних резервів.
Розвиток інфраструктури	Було докладено значних зусиль для відновлення інфраструктури країни, зокрема автомобільних доріг, залізниць, портів та електростанцій. Ці інфраструктурні проекти не лише сприяли економічній діяльності, але й з'єднали різні регіони країни, сприяючи регіональному розвитку та інтеграції.
Державна підтримка та стабільність	Уряд Південної Кореї відіграв вирішальну роль в управлінні зусиллями з післявоєнної відбудови. Він надавав фінансову підтримку, впроваджував політику залучення інвестицій і створив стабільні структури управління. Уряд також проводив політику боротьби з корупцією та сприяння прозорості, закладаючи основу для сталого розвитку.
Міжнародна допомога та співпраця	Південна Корея отримала значну міжнародну допомогу та підтримку від таких країн, як США, які надали фінансову допомогу та технічну експертизу. Міжнародне співробітництво та партнерство відіграли життєво важливу роль у відновленні економіки та інфраструктури країни.

Джерело: складено автором за [13]

Таким чином, головними факторами, що забезпечили стрімке економічне зростання Республіки Корея, що отримало назву «Економічне диво на річці Хан», є стратегія розвитку, що орієнтована на експорт, вирішальна роль уряду в здійсненні реформ, наявність дешевої робочої сили, а також залучення іноземних фінансових та технологічних капіталовкладень [8].

Висновки та пропозиції. Відбудова економіки Південної Кореї, яка перетворилася у високотехнологічну індустріальну державу, є яскравим прикладом ефективної економічної політики і заслуговує на уважне вивчення з боку України. Особливої актуальності цьому надає той факт, що на сьогоднішня Республіка Корея є активним гравцем у глобальному економічному і політичному просторі і досягла значних результатів в цьому напрямі розвитку.

Ця країна не залишається осторонь нагальних питань України. Україна включена до переліку пріоритетних країн двостороннього співробітництва з Республікою Корея в рамках програми Офіційної допомоги розвитку (ODA). Також Україна зможе використувати корейські потужності та досвід для повоєнної відбудови зруйнованої інфраструктури, промислових та цивільних об'єктів. 17 травня 2023 року в рамках конференції «Азійське лідерство» відбулася церемонія підписання Попередньої Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку і співробітництва (EDCF), спеціального підрозділу Корейського Експортно-Імпортного Банку [14].

Отже, повоєнна відбудова Південної Кореї після Корейської війни є чудовою історією успіху стійкості, бачення та стратегічного планування. Завдяки далекоглядному керівництву, стратегічній політиці та непохитному духу свого народу, Південна Корея подолала воєнну розруху і перетворилася на економічно потужну країну. Досвід Південної Кореї надає цінну інформацію для країн, які прагнуть подолати виклики післявоєнної відбудови та досягти сталого розвитку.

© **Ковбатиюк Г.О., 2023**

ЛІТЕРАТУРА

1. Мармазов В. Є. 20-річчя відносин між Україною та Республікою Корея: підсумки і перспективи співпраці в рамках євро-тихоокеанської інтеграції. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2012. Вип. 19. С. 40 – 45.

2. Венгер В. В. (2020). Перспективи розвитку співробітництва України з Республікою Корея у пріоритетних видах економічної діяльності. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2020. 1(5). С. 4 – 17. <https://doi.org/10.32750/2020-0101>.

3. Недбай Л. Сучасний стан українсько-корейських відносин. *Міжнародні відносини і туризм: сучасність та ретроспектива*. 2013. Вип. 3. С. 152 – 154.

4. Заїнчовська М.М. Науково-технічне співробітництво України та республіки Корея як фактор підвищення конкурентоспроможності промисловості України. *Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність* : збірник наукових праць XV (XXVII) Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14 – 15 березня 2019 р.). Київ. 2019. С. 111 – 112.

5. Далекосхідний вектор як важливий елемент зовнішньої політики України : аналіт. доповідь [Кононенко К.А., Гончарук А.З., Кошовий С.А.]; за заг. ред. К.А. Кононенка. К. : НІСД. 2017. 48 с.

6. Україна і країни Східної, Південно-Східної та Південної Азії: підсумки 2020 року та перспективи розвитку : аналіт. доп. / [Гончарук А. З., Дроботюк О. В., Кіктенко В. О. та ін.] ; за заг. ред. О. В. Литвиненка. Київ : НІСД, 2021. 45 с. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2021.12>.

7. Рейтинг країн за рівнем ВВП. URL: <https://uk.zhujiworld.com/largest-gdp/>.

8. Yuk Io. The Korean Peninsula War broke out at dawn on June 25, 1950, when North Korean forces illegally invaded the South across the 38° north latitude. URL: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0042143>.

9. Korean War by: History.com editors MAY 11, 2022. URL: <https://www.history.com/topics/asian-history/korean-war>.

10. The Korean War URL: <https://www.britannica.com/place/Korea/Armistice-and-aid>.

11. 6.25war.URL:<https://namu.wiki/w/6.25%20%EC%A0%84%EC%9F%81>.

12. 70 years of UN-ROK collaboration in post-war recovery and economic reconstruction URL: https://www.mois.go.kr/frt/bbs/type010/commonSelectBoardArticle.do?bbsId=BBSMSTR_000000000008&nttId=47399.

13. After the 6.25 War, from the world's poorest countries to economically advanced countries! Amazing development of Korea&. 24.06.2022. URL: <https://blog.ixinternational.com/29278/>.

14. Україна залучить кредитні кошти від Кореї за надзвичайно пільговими умовами. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=d2b569f7-786e-4801-8cb9-25a0748d62c9&title=UkrainaZaluchitDo-8-MlrdVidKoreiZaNadzvichainoPilgovimiUmovami>.

REFERENCES

1. Marmazov V. Ye. 20-richchia vidnosyn mizh Ukrainoiu ta Respublikoiu Koreia: pidsumky i perspektyvy spivpratsi v ramkakh yevro-tykhookeanskoj intehratsii [The 20th anniversary of relations between Ukraine and the Republic of Korea: results and prospects of cooperation within the Euro-Pacific integration and under the conditions of modern global challenges]. *Naukovyi visnyk Dyplomatychnoi akademii Ukrainy*. 2012. Vyp. 19. Pp. 40 – 45.
2. Venher V.V. (2020). Perspektivy rozvytku spivrobitnytstva Ukrainy z Respublikoiu Koreia u priorytetnykh vyдах ekonomichnoi diialnosti [Prospects for the development of cooperation between Ukraine and the Republic of Korea in priority types of economic activity]. *Yevropeyskyi naukovyi zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsii*. 2020. 1(5). Pp. 4 – 17. <https://doi.org/10.32750/2020-0101>.
3. Nedbai L. Suchasnyi stan ukrainsko-koreyskykh vidnosyn [The current state of Ukrainian-Korean relations]. *Mizhnarodni vidnosyny i turyzm: suchasnist ta retrospektyva*. 2013. Vyp. 3. Pp. 152 – 154.
4. Zainchkovska M.M. Naukovo-tekhniche spivrobitnytstvo Ukrainy ta respubliky Koreia yak faktor pidvyshchennia konkurentospromozhnosti promyslovosti Ukrainy [Scientific and technical cooperation between Ukraine and the Republic of Korea as a factor in increasing the competitiveness of Ukrainian industry]. *Mizhnarodne naukovo-tekhniche spivrobitnytstvo: pryntsyipy, mekhanizmy, efektyvnist* : zbirnyk naukovykh prats XV (XXVII) Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Kyiv, 14 – 15 bereznia 2019 r.). Kyiv. 2019. Pp. 111 – 112.
5. Dalekoskhidnyy vektor yak vazhlyvy element zovnishnoi polityky Ukraïny [The Far Eastern vector as an important element of Ukraine's foreign policy]: analit. dopovid [Kononenko K.A., Honcharuk A.Z., Koshovyy S.A.]; za zah. red. K.A. Kononenka. K. : NISD. 2017. 48 p.
6. Ukraïna i kraïny Skhidnoi, Pivdenno-Skhidnoi ta Pivdennoi Azii: pidsumky 2020 roku ta perspektyvy rozvytku [Ukraine and the countries of East, Southeast and South Asia: 2020 results and development prospects]: analit. dop. / [Honcharuk A. Z., Drobotiuk O. V., Kiktenko V. O. ta in.]; za zah. red. O. V. Lytvynenka. Kyiv : NISD, 2021. 45 p. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2021.12>.
7. Reitynh krain za rivnem VVP [Ranking of countries by GDP level]. URL: <https://uk.zhujiworld.com/largest-gdp/>.
8. Yuk Io. The Korean Peninsula War broke out at dawn on June 25, 1950, when North Korean forces illegally invaded the South across the 38° north latitude. URL: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0042143>.

9. Korean War by: History.com editors MAY 11, 2022. URL: <https://www.history.com/topics/asian-history/korean-war>.

10. The Korean War URL: <https://www.britannica.com/place/Korea/Armistice-and-aid>.

11. 6.25war.URL:<https://namu.wiki/w/6.25%20%EC%A0%84%EC%9F%81>.

12. 70 years of UN-ROK collaboration in post-war recovery and economic reconstruction URL: https://www.mois.go.kr/frt/bbs/type010/commonSelectBoardArticle.do?bbsId=BBSMSTR_000000000008&nttId=47399.

13. After the 6.25 War, from the world's poorest countries to economically advanced countries! Amazing development of Korea&. 24.06.2022. URL: <https://blog.ixinternational.com/29278/>.

14. Ukraina zaluchyt kredytni koshty vid Korei za nadzvychaino pilhovymy umovamy [Ukraine will attract loan funds from Korea on extremely favorable terms]. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=d2b569f7-786e-4801-8cb9-25a0748d62c9&title=UkrainaZaluchitDo-8-MlrdVidKoreiZaNadzvichainoPilgovimiUmovami>.

СТАТТЯ НАДІЙШЛА ДО РЕДАКЦІЇ 17.08.2023